

Projekt „Śladami Generała Dezyderego Chłapowskiego” zrealizowany w ramach programu „Praca organiczna – dziedzictwo Wielkopolan” organizowanego na Szlaku Pracy Organicznej, inicjatywy koordynowanej przez Pałac Generała Dąbrowskiego w Winnej Górze. Dofinansowano ze środków Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Przy ulicy Generała Dezyderego Chłapowskiego w Śremie

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA W ŚREMIE POWSTAŁA W 1951 ROKU. POCZĄTKOWO ZARZĄDZAŁA TZW. DOMAMI URZĘDNICZYMI PRZY UL. POZNAŃSKIEJ, A WRAZ Z ROZWOJEM MIASTA I BUDOWĄ NOWYCH OSIEDLI STOPNIOWO ROZSZERZAŁA SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ. ROZBUDOWA ODLEWNI ŻELIWA HCP ORAZ NAPŁYW NOWYCH MIESZKAŃCÓW SPRAWIŁY, ŻE NA PRZEŁOMIE LAT 60. I 70. XX WIEKU ROZPOCZĘŁA SIĘ INTENSYWNA ZABUDOWA JEZIORAN. GENERALNYM WYKONAWCĄ OSIEDLA BYŁ KOMBINAT BUDOWLANY POZNAŃ-PÓŁNOC. OPRÓCZ BLOKÓW POWSTAWAŁY TAKŻE PARKINGI, GARAŻE, PAWILONY HANDLOWE I OBIEKTY ADMINISTRACYJNE.

Pierwszym budynkiem mieszkalnym na osiedlu był oddany w 1968 roku blok przy dzisiejszej ul. Stefana Grota-Roweckiego 6, zwany „Cegielskim”, wzniesiony dla pracowników Odlewni Żeliwa HCP. Pierwszy blok spółdzielczy znajduje się przy tej samej ulicy i jest oznaczony nr 8. W 1986 roku Spółdzielnia, jako inwestor, zakończyła budowę tzw. „mieszkaniówki”, uzyskując na osiedlu Jeziorany blisko 4 tysiące mieszkań. W latach 1994–2000 przy ul. gen. Dezyderego Chłapowskiego wybudowano ostatnie dwa budynki wielomieszkaniowe – z nr 31 i 33.

30 czerwca 1988 roku oddano do użytku pawilon nr 78, potocznie nazywany „blaszakiem”, przy ul. gen. Dezyderego Chłapowskiego 7. Do dziś znajdują się w nim pomieszczenia administracyjno-socjalne Spółdzielni oraz sala widowiskowa nosząca imię Heliodora Jankowskiego – prezesa zarządu Spółdzielni w latach 1967–1990, a także budowniczego śremskich osiedli Jezioran i Helenek.

Rozwijające się miasto potrzebuje nie tylko miejsc pracy, lecz także mieszkań i przestrzeni sprzyjającej budowaniu lokalnych wspólnot. Takie rozumienie rozwoju społecznego było bliskie wielkopolskim organicznikom, w tym gen. Dezyderemu Chłapowskiemu i Hipolitowi Cegielskiemu.

Tekst: Monika Bulińska / Fot. Wiesław Końpa

► **PATRON ULICY** – Chłapowscy traktowali budowanie jako inwestycję w gospodarkę i społeczeństwo. W Turwi Dezydery rozbudował pałac, wznosił kaplicę oraz stworzył zaplecze folwarczne z cukrownią, gorzelnią, browarem i olejarnią. Następcy budowali stajnie, spichlerze, oficyny i domy pracowników, a Mieczysław zmodernizował pałac w Kopaszewie. Rodzina finansowała szkoły, kościoły i kaplice. Dezydery planował z Karolem Marcinkowskim szkołę rolniczą przy poznańskim Bazarze. Starania Chłapowskich przyczyniły się także do powstania w Poznaniu domu zgromadzenia Sacré-Coeur; do samego zgromadzenia wstąpiła ich córka Józefa. Inwestycje zwiększały wartość majątków, lecz służyły również lokalnym wspólnotom.

► **ZWIEDZAJ WIELKOPOLSKĘ Z DEZYDERYEM CHŁAPOWSKIM NA SZLAKU PRACY ORGANICZNEJ** – Poznaj mniej oczywiste siedziby Chłapowskich. W Czerwonej Wsi zobacz pałac wzniesiony dla Stanisława Chłapowskiego, kościół św. Idziego rozbudowany przez Ludwika Chłapowskiego oraz przykościelną nekropolię. W Żegocinie odwiedź drewniany kościół i Salonik Heleny Modrzejewskiej i rodziny Chłapowskich, a pałac obejrzyj z zewnątrz. W Sobiejuchach zwróć uwagę na dwór, kaplicę i park ukształtowane przez Mieczysława Chłapowskiego. W Poznaniu zobacz dawny kompleks Sacré-Coeur, obecnie szpital im. Wiktora Degi. Jego dzieje łączą się ze staraniami Chłapowskich i Józefą Chłapowską, członkinią zgromadzenia.

więcej: www.pracaorganiczna.pl / Tekst: Emilian Prałat

Zobacz pozostałe plakaty umieszczone w witrynach sklepów i punktach usługowych przy ulicy gen. Dezyderego Chłapowskiego

